

РЕШЕНИЕ

№ 836

гр. София, 08.02.2013 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 39 състав, в
публично заседание на 30.01.2013 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Вяра Русева

при участието на секретаря Камелия Миладинова и при участието на
прокурора Димитрова, като разгледа дело номер **8033** по описа за **2012**
година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. 203 от АПК във връзка с чл. 1 и чл.4 от
Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Предявени са обективно и субективно съединени иски от Г. К. Т. и М.
Г. Т. срещу Столична община /съгласно уточнителна молба от 2.10.2012г./ за
присъждане на имуществени вреди в размер на 9084, 52 лв., включващи претърпени
загуби и пропуснати ползи описани в ИМ и в уточняващата молба от 29.10.2012г. и
неимуществени вреди общо за сумата от 15 000 лв. представляващи притеснения,
прегълтнати обиди и унижения и надменно поведение в резултат на нищожни
административни актове Предписание от 16.11.2010г. и констативен протокол №
УТ-9400-70 от 9.02.2011г.. В уточнителната молба от 29.10.2012г. подробно излага,
че:

в резултат на Предписанието от 16.11.2010г. претърпените загуби били в
размер на 6884,52 лв., заплатени по договор за наем от 2.02.2007г. за периода
м.12.2010г. до м.03.2012г. Ищците в резултат на Предписанието не били в състояние
да завършат ремонтните дейности, което удължило престоя им в наетото за времето
на ремонта жилище.

в резултат на констативния протокол № УТ-9400-70 от 9.02.2011г претърпените
загуби били в размер на 1600 лв. представляващи разходи направени за изготвяне на
инвестиционен проект и по договор № 02/ 25.01.2011г. - 600 лв. за оценяване
съответствие на инвестиционните проекти със съществените изисквания към
строежите. Периода за който се претендират вредите е от 16.11.2010г. /датата на

издаване на предписанието/ до м.март 2012г. когато станало възможно да се продължат ремонтните дейности. Ищците претендират и законна лихва в размер на 3123,64лв. върху сумата до окончателното ѝ изплащане, както и направените по делото разходи.

Ответникът - Столична община изразява становище за неоснователност на исковата молба по съображения, изложени в депозирания по делото писмен отговор. Претендира юрисконсулско възнаграждение.

Представителят на Софийската градска прокуратура изразява становище за неоснователност на исквите претенции.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД – С.-град, след като обсъди доводите на страните и прецени по реда на чл.235 ГПК във вр.чл.144 АПК събраните и приети по делото писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

С предписание от 16.11.2010г. издадено от ст.експерт „Контрол по строителството”, район К. село е наредено да се преустановят всички строително-монтажни работи в апартамент 21, находящ се в [населено място], [улица].

На 7.02.2011г. в администрацията на район „К. село” постъпва жалба от живущите в етажна собственост на [улица] молба за спешна проверка и установяване законността и безопасността на извършването строително-монтажни работи в ап.21.

След извършената проверка на посочения апартамент е съставен от ст. експерти „Контрол по строителството” при техническа служба в район „К. село” Констативен протокол № УТ-9400-70 от 9.02.2011г. като е вменено задължение да се представи конструктивен проект на сградата и конструктивно становище по отношение предписанието, съответно възстановяване на определени елементи от сградата и назначаване конструктивна експертиза.

По делото са представени архитектурно становище и конструктивно становище изготвени по възлагане от възложителя, представен одобрен архитектурен проект от 1974г. и копие от архитектурен проект за преустройство, внесен на 7.02.2011г. в район „К. село”. Изготвена е на 6.06.2011г. техническа експертиза от инж. Й. П. относно преустройство на процесния апартамент № 21 която дава заключение, че при извършения ремонт няма намеса в конструкцията и намаляване нейната носеща способност.

С писмо изх. № УТ-9400-593 от 11.11.2011 ищцата М. Т. е уведомена, че може да изпълни инвестиционните си намерения без издаване разрешение за строеж на осн. чл.151 от ЗУТ.

Във връзка с твърдението си, че са наели жилище в което да живеят докато се извършват строително-монтажните работи в апартамент № 21, ищците са представили договор за наем от 2.02.2007г. видно от който Г. К.Т. е наемател на ателие № 2, находящо се в [населено място], [улица]. Уговорен е срок по договора от една година с възможност да бъде продължен по взаимна договореност между страните.

Видно от копие от разходен касов ордер от 3.02.2011г. по сметка на [фирма] са внесени 600 лв. във връзка с договор № 02 от 25.01.2011г. за оценяване на съответствието на инвестиционните проекти със съществените изисквания към строежите, страна по който е ищцата.

Г. Т. е превел сумата от 1600 лв. по договор за проектиране от 20.01.2011г. което се установява от приложената на л.26 от делото фактура.

От разпитания пред настоящата съдебна инстанция свидетел С. Ц. С., чиито показания съдът цени, тъй като се непротиворечиви, последователни и основани на лични възприятия и системни и трайни наблюдения за осъществени в правната действителност факти от процесния период /свидетелят заявява, че познава ищите от „средата на ремонта“, разполагала с дадено ѝ от тях пълномощно да ги представлява по институциите във връзка с ремонтните дейности/ и от друга страна като на възможната му заинтересованост се противопоставя наказателната отговорност при лъжесвидетелстване, с която е запознат се установява, че ищецът е ходил по институции 36 пъти, като е изпаднал в резултат на създалата се ситуации в тежко материално положение. Свидетелят заявява, че служителите от район „К. село“ са се държали ”зле, неуважително и с подмятания” спрямо ищеца, на което бил очевиден.

Въз основа на изложеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Обезщетение за вреди от незаконни административни актове може да се иска след тяхната отмяна с решение на съда, а при нищожните - с констатиране на нищожността в самия процес по обезщетяване на вредите /чл.204 ал.3 АПК/.

Процесните Предписание от 16.11.2010г. и констативен протокол № УТ-9400-70 от 9.02.2011г. в частта с която вменяват задължения на адресатите да се преустановят всички строително-монтажни работи в апартамент 21 и да се представи конструктивен проект на сградата и конструктивно становище по отношение предписанието, съответно възстановяване на определени елементи от сградата и назначаване конструктивна експертиза представляват индивидуални административни актове. В резултат на забраната да извършва СМР ищите не са извършвали строително ремонтни дейности до момента когато М. Т. е уведомена с писмо изх. № УТ-9400-593 от 11.11.2011г. от инж. К., че може да изпълни инвестиционните си намерения без издаване разрешение за строеж на осн. чл.151 от ЗУТ. По своята същност спирането на строежа е принудителна административна мярка от характера на преустановителните, като целта на закона е да се прекрати извършването на едно незаконосъобразно строителство. С издаване на такова предписание, след което неговият адресат под страх от административно-наказателна отговорност преустановява извършването на СМР на практика се постига ефектът, който следва от издаване на заповед по реда на чл.224 от ЗУТ.

В разпоредбата на чл.224, ал.1 от ЗУТ /в редакцията ѝ ДВ, бр. 103 от 2005 г. действала към момента на издаване на процесните актове/ изчерпателно са посочени случаите, в които кметът на общината с мотивирана заповед спира изпълнението и забранява достъпа до строеж или част от строеж. Разпоредбата на чл. 222а т.1 ЗУТ (ДВ, бр. 103 от 2005 г.) предвижда кметът на общината да спира строежи, части от тях, както и отделни строителни и монтажни работи при условията и по реда на чл. 224 и дава разрешение за продължаването им след отстраняване на нарушенията и заплащане на дължимите глоби и имуществени санкции. Оспореното Предписание в частта с която задължава адресата да спре СМР по същество представлява заповед за спиране изпълнението на ремонтите дейности по смисъла на цитираните разпоредби и като такава в правомощието на кмета на общината или оправомощените от него длъжностни лица визирани в пар.1 ал.3 от ДР на ЗУТ е нейното издаване. По делото липсват каквито и да било доказателства за делегиране на подобни правомощия на ст. експерти „Контрол по строителството”. Предписанието

в частта представляващо индивидуален административен акт е издадено от ст.експерт „Контрол по строителството” който няма правомощия да издава заповед за спиране СМР - по арг. от чл.223, ал.4 от ЗУТ. Вменяването на задължения да се преустановят всички строително-монтажни работи и да се представи конструктивен проект на сградата и конструктивно становище по отношение предписанието, съответно възстановяване на определени елементи от сградата и назначаване конструктивна експертиза са извън законоустановените правомощия на служителите по контрол по строителството. Процедура за спиране на строежите е подробно регламентирана в специалния закон, уреждащ тези отношения. Редът, определен в чл. 224, ал.2 от ЗУТ изисква съставяне на констативен акт от общинските служители по контрол на строителството, с който акт се установяват обстоятелствата по ал.1 на същата разпоредба. Констативният акт обаче, представлява подготвителен документ с удостоверителен характер за установяване на обстоятелствата, имащи значение за издаване на крайния, завършващ процедурата акт и с него е недопустимо да се създават задължения, в т.ч. и посочените по- горе в конкретната хипотеза. Такива задължения може да създава единствено кмета на общината или оправомощението от него лице по пар.1, ал.3 от ДР на ЗУТ, но не и служителите по контрол на строителството. Недопустимо е посочените лица с цитираните актове да вменяват задължения на адресатите без да имат правомощия за това. При това положение, Предписание от 16.11.2010г. и констативен протокол № УТ-9400-70 от 9.02.2011г. са издадени при липса на компетентност, което води до тяхната нищожност като постановени при липса на правомощие на издателя на акта. Ето защо и не следва да се обсъжда материалната незаконосъобразност и дали са допуснати съществени нарушения на административното производствените правила.

По допустимостта на исковите претенции:

Характерен елемент за ангажиране на отговорността на съответния административен орган е наличието на отношения на субординация, който поставя физическото или юридическото лице в положение на непосредствена зависимост от решението на органа.

По същество, с предявения иск с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, ищецът претендира присъждането на обезщетение за имуществени и неимуществени вреди, за които твърди, че са породени от осъществено непозволено увреждане от съответния орган в рамките на осъществяваната от него административна дейност.

Съдът счита, че предявените обективно и субективно съединени искове са процесуално допустими, тъй като са налице положителните процесуални предпоставки, обуславящи пораждането и надлежното упражняване на правото на иск от ищите и не са налице процесуални пречки, изключващи правото на иск.

По исковите по чл. 1 от ЗОДОВ е определена и процесуална пасивна легитимация, която следва да бъде спазена, и за наличието на която съдът следи служебно. Този извод произтича от въведения специален ред, по който се ангажира отговорността на държавата, чрез нейните органи- преки причинители на увреждането. Цитираната правна норма определя не само страните по материалното правоотношение, но лимитивно определя и носителите на процесуалното правоотношение, вкл. страните, които могат да бъдат ответници по исковите.

Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на

административна дейност.

Г. и М. Т. имат качеството на надлежни ищци по предявените искиове, тъй като твърдят, че са претърпени вреди от нищожните цитирани по -горе административни актове.

Столична община има процесуалното качество надлежна страна - ответник в процеса, тъй като е органът със статут на ЮЛ, от незаконните бездействия, действия и административни актове на длъжностните лица на който, се претендира, че са настъпили вредите.

По основателността на предявените искиове:

За да възникне право на обезщетение в полза на ищеца по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, са необходими няколко кумулативно съществуващи предпоставки: трябва за ищеца да е настъпила вреда, която може да бъде имуществена или неимуществена, като вредата включва както реално причинените щети, така и пропуснатите ползи, незаконосъобразен акт, незаконосъобразно действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата или общината. Необходима предпоставка е вредата да е настъпила от незаконосъобразния акт, действие или бездействие на органа или длъжностното лице при или по повод изпълнение на административна дейност, като трябва да има пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразния акт, действие или бездействие и настъпилата вреда. Тоест фактическият състав на чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, в кумулативна даденост включва: 1.) незаконосъобразно действие и бездействие, съответно отменен незаконосъобразен акт, издаден при ли по повод извършване на административна дейност или обявяване на такъв акт за нищожен; 2.) вредоносен резултат или всяко неблагоприятно изменение в имуществената сфера на ищеца /имуществена вреда/ или неимуществена такава; 3.) причинна връзка- вредоносният резултат да е типична, нормално настъпваща и необходима последица. В обхвата на обезщетението се включват всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо дали са причинени виновно от длъжностното лице. Отговорността на държавата е особен вид деликтна отговорност, в рамките на която следва да се установят трите кумулативни предпоставки, посочени по-горе.

Преди всичко, в случая са налице нищожни административни актове, каквито се явяват Предписание от 16.11.2010г. и констативен протокол № УТ-9400-70 от 9.02.2011г. в частта с която вменяват задължения на адресатите да се преустановят всички строително-монтажни работи в апартамент 21 и да се представи конструктивен проект на сградата и конструктивно становище по отношение предписанието, съответно възстановяване на определени елементи от сградата и назначаване конструктивна експертиза.

Независимо от този правен резултат, той обаче, не е достатъчен, за да бъде уважена претенцията за заплащане на обезщетение. За да се приеме, че са настъпили вреди-имуществени или неимуществени, в конкретният случай следва по безспорен и категоричен начин да бъде доказано, че освен строителни намерения, които са възпрепятствани от административен акт, строително- ремонтните дейности в апартамент 21 са щели да бъдат реализирани безспорно, ако не е бил постановен нищожния административен акт /предписанието от 16.11.2010г. в резултат на което се твърди че се е удължил престоя в наетото жилище, поради което и са заплатили 6884, 52 лв. наемна цена по договора за наем от 2.02.2007г./.

Следва да се съобрази факта, че договорът за наем е сключен на

2.02.2007г., т.е. повече от три години преди датата на издаване на Предписанието от 16.11.2010г., от което се претендира да са настъпили вреди, тоест ищецът Г. Т. /който е страна по договора/ е участвал в облигационната сделка, по нея е постигнато съгласие и той е поел задълженията си по договора преди образуване на административната преписка. Нищожният административен акт- Предписанието в частта с която се създава задължение да се спрат СМР е постановен при условията на вече сключен договор и на поети договорни задължения. Цитирания договор за наем е сключен за срок от една година, считано от 3.02.2007г. Дори и условно да се приеме, че договора е продължен съобразно предвидените в него възможности за това, ищецът няма абсолютно никакво основание да претендира заплащане на наемна цена за посочения в уточнителната молба от 29.10.2012г. период, тъй като никой не може да твърди със сигурност, че договорът ще бъде продължен, още по-малко при какви условия би станало това. Не може да се приеме за безусловно, че този договор би продължил или докога би продължил, независимо от издаденото Предписание. Пряко от нищожния акт не следва продължаването на договор за наем, следователно сбъдването на това събитие не е безусловно. Алеаторността на намерението в бъдещ момент да бъдат реализирани строително ремонтните дейности в никакъв случай не би могло да бъде възприето като претърпени загуби в резултат на заплащана наемна цена, за да бъде овъзмездена по реда на чл.1 ал.1 от ЗОДОВ. Изплатените суми по сключения наемен договор не са във връзка със забраната да се спрат СМР, а са в резултат на волята на страните по договора и при безспорния факт, че е сключен преди издаването му. Ищецът предварително е приел по отношение на насрещната страна по наемния договор задължения за определен срок, като условията не са обусловени от последващото развитие на започнатите ремонтни дейности и тяхното окончателно завършване. Ето защо, при липса на елемента прякост и непосредственост на заплатените от ищеца суми по договора за наем, не може да се претендира обезщетение за тези вреди. Претърпени загуби ще подлежат на репарирание само ако са в причинно-следствена връзка с нищожния административен акт и ако се докаже, че ако не беше издаван такъв акт те действително не са щели да настъпят. В конкретният случай са заявени за обезщетяване вреди, които нямат характер на пряка и непосредствена последица от соченото от ищеца увреждане, а съответстват на бъдещо несигурно събитие, зависещо и от строителни намерения, а не само от това, че строителството е щяло да бъде реализирано безспорно ако не е бил постановен нищожния административен акт. Държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това дали са причинени виновно от длъжностното лице. На обезщетяване подлежат вредите, които са пряка и непосредствена последица от незаконните актове, действия или бездействия. Непосредствени вреди са тези, които по време и място следват противоправния резултат. Под „вреда” следва да се разбира

отрицателната последица от увреждането, която засяга неблагоприятно имуществените права и защитени от правото блага на увредения, а под „пряка и непосредствена” тази вреда, която следва закономерно незаконосъобразния административен акт, действие или бездействието на компетентния орган на общината по силата на безусловно необходима връзка. Пряка причинна връзка между незаконосъобразното бездействие, действие или административен акт и настъпилите вреди, е налице и когато то е само един от факторите за тяхното настъпване, щом без него те не биха настъпили. Не се установи със сигурност, че ако не беше издаденото предписанието, то ищите са щели да завършат строително ремонтните дейности в апартамента, да го ползват и преустановят престоя си в жилището под наем. Липсва причинно-следствена връзка между претендираните претърпени загуби представляващи заплатена наемна цена и нищожния административен акт. Претърпените загуби нямат характеристиката на пряка вреда, а тяхното настъпване е евентуално и е опосредено в един бъдещ момент.

Неоснователни са претенциите на ищите и за обезвреда на имуществени вреди - претърпени загуби в резултат на Констативния протокол № УТ-9400-70 от 9.02.2011г. представляващи разходи направени за изготвяне на инвестиционен проект в размер на 1600 лв. и по договор № 02/25.01.2011г. - 600 лв. за оценяване съответствие на инвестиционните проекти със съществените изисквания към строежите. Видно от копие от разходен касов ордер от 3.02.2011г. по сметка на [фирма] са внесени 600 лв. във връзка с договор № 02 от 25.01.2011г. за оценяване на съответствието на инвестиционните проекти със съществените изисквания към строежите, страна по който е ищцата. Г. Т. е превел сумата от 1600 лв. по договор за проектиране от 20.01.2011г. което се установява от приложената на л.26 от делото фактура. При така установеното съдът прави извод, че разходите са направени във връзка с договори предхождащи издаването на нищожния административен акт - Констативния протокол № УТ-9400-70 от 9.02.2011г. вследствие на който се твърди че са предприети. Преведените суми са във връзка с договори от 25.01.2011г. и от 20.01.2011г., тоест сключени преди издаването на 9.02.2011г. на Констативния протокол. При това положение не е налице една от кумулативно изискуемите предпоставки, а именно причинна връзка-вредоносният резултат да е типична, нормално настъпваща и необходима последица, за да се ангажира деликтната отговорност.

Относно неимуществените вреди съдът отбелязва следното: Обезщетенията за неимуществени вреди се присъждат за конкретно претърпени физически и психически болки, страдания и неудобства, които са пряка и непосредствена последица в случая от нищожните административни актове. Съгласно чл.52 ЗЗД, обезщетение за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Понятието “справедливост” не е абстрактно понятие, а е свързано с преценка на редица конкретни, обективно съществуващи обстоятелства, имащи значение за правилното определяне на размера на

обезщетението. Законът е категоричен, че размерът на обезщетението за неимуществени вреди се формира по справедливост по реда на чл.52 от ЗЗД единствено от степента и характера на преживените болки и страдания от ищеца. В негова тежест е да докаже настъпването на вреди от неимуществен характер, представляващи болки и страдания, които да са в причинна връзка с нищожните административни актове. От показанията на разпитания свидетел С. Ц. С., които съдът кредитира по изложените по -горе съображения се установява, че ищецът е ходил по институции 36 пъти, като е изпаднал в резултат на създалата се ситуация в тежко материално положение. Свидетелят заявява, че служителите от район „К. село” са се държали ”зле, неуважително и с подмятания” спрямо ищеца, на което бил очевиден. При така изнесените факти, от ангажираните гласни доказателства не се установи по безспорен начин, това да се е отразило отрицателно на емоционалното и психическо състояние на Г. Т.. Св. С. е категорична единствено, че ходенето по институциите във връзка с издадените Предписание и Констативен протокол е довело до материалното затруднение на ищеца. Същата не изложи пред съда впечатления за психическото здраве на Г.Т., още по- малко и за това на ищцата. В тежест на ищите е да докажат фактите от които черпят изгодни за себе се правни последици, като съдът е обвързан да приеме недоказаните факти за неосъществили се /по арг. от чл.154 ГПК/. Обстоятелството, че служителите са се държали „зле и неуважително с ищеца” не води до пряк и несъмнен извод, че това се е отразило изключително негативно на емоционалното му и психическо състояние. Релевантно е как цитираните административни актове и предприетите във връзка с тях действия са се отразили на душевния комфорт на ищите, а не външно изразеното поведение на служителите, което безспорно се установи, че е било лошо спрямо ищеца.

Предвид гореизложеното, както и с оглед обстоятелството, че не бяха доказани наличието на предпоставките на фактическия състав за ангажиране отговорността на Столична община, а именно нанесени имуществени и неимуществени вреди и причинна връзка, съдът намира, че претенцията за присъждане на обезщетение за нанесени имуществени и неимуществени вреди е неоснователна и като такава следва да се отхвърли.

Относно разноските:

Неоснователността на претенциите обуславят и неоснователността на претенцията на ищите за заплащане на разноски.

С оглед направеното своевременно искане и предвид изхода на спора, на осн.чл.78, ал.8 от ГПК, приложим субсидиарно, ищите следва да бъдат осъдени да заплатят в полза на Столична Община, възнаграждение, определено съгласно чл. 8 вр. чл. 7, ал. 2 т.4 от Наредба №1 от 2004 за минималните размери на адвокатските възнаграждения в размер на 994 лв.

Воден от горното, съдът:

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ обективно и субективно съединените искове от Г. К. Т. и М. Г. Т. срещу Столична община за присъждане на имуществени вреди представляващи претърпени загуби в размер на 6884,52 лв. в резултат на Предписание от 16.11.2010г. за периода м.12.2010г до м.03.2012г., в размер на 1600 лв. представляващи разходи направени за изготвяне на инвестиционен проект и по договор № 02/ 25.01.2011г. - 600 лв. за оценяване съответствие на инвестиционните проекти със съществените изисквания към строежите в резултат на Констативен протокол № УТ-9400-70 от 9.02.2011г., и неимуществени вреди общо за сумата от 15 000 лв. и законна лихва в размер на 3123, 64лв. върху сумата до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА Г. К. Т. с ЕГН [ЕГН] и М. Г. Т. с ЕГН [ЕГН] да заплатят на Столична община сумата от 994 лв., представляваща възнаграждение, определено съгласно чл. 8 вр. чл. 7, ал. 2 т.4 от Наредба №1 от 2004 за минималните размери на адвокатските възнаграждения

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от получаване на съобщението от страните.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: